

ПРИМЕНО:	18.03.2026		
Орг.Единица Nësis Org.	Број Numër	Прилог Shtojcë	Вредност Vlerë
08	2176/1	0	

ДО: ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
 НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
 МАКЕДОНИЈА

DREJTUAR KRYETARIT TË KUVENDIT
 TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË
 VERIUT

Врз основа на член 68 став 2 од Уставот на Република Северна Македонија и врз основа на член 204 став (1) од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог-Резолуцијата за спроведување на Законот за употреба на јазиците во правосудниот испит.

Në bazë të nenit 68 paragrafit 2 të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe në bazë të nenit 204 paragrafit (1) të Rregullores së Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Ju parashtrojmë Propozim- Rezolutë për zbatimin e ligjit për përdorimin e gjuhëve në provimin e jurisprudencës.

ПРАТЕНИЦИ/DEPUTETËT:

1. BILAL SHKURBI
2. Sadiq Sulajman
3. HALIL SMIRVE
4. ELMI AZIRI
5. LIPDIN SELA
6. Ilir Dauti
7. Rimon Ajolovi
8. Dajana Toska
9. Arbano Rashelli
10. Klerim Rexhiti
11. Shendek Rexhevi
12. Ali Ahmeti
13. Sadulla Duraki
14. Talat Xharteri
15. Ili Nasani
16. Samir Gjoni
17. Musa Xharteri

18. SALIH MURAGI
19. Deyan ILIAS
20. FATMIR BUCHAI

ПРЕДЛАГАЧ: Група пратеници

PROPOZUES: Grup deputetësh

ПРЕДЛОГ-РЕЗОЛУЦИЈА ЗА
СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
УПОТРЕБА НА ЈАЗИЦИТЕ ВО
ПРАВОСУДНИОТ ИСПИТ

PROPOZIM-REZOLUTË PËR ZBATIMIN
E LIGJIT PËR PËRDORIMIN E GJUHËVE
NË PROVIMIN E JURISPRUDENCËS

Скопје, март 2026

Shkup, mars 2026

Врз основа на член 68 став 2 од Уставот на Република Северна Македонија и врз основа на член 204 став (1) од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија,

Тргувајќи од:

- Амандманот V на Уставот на Република Северна Македонија, кој ги гарантира јазичните права за заедниците што сочинуваат најмалку 20% од населението;

- Член 1 став 3 од Законот за употреба на јазиците, според кој во сите органи на државната власт во Република Македонија, централни институции, јавни претпријатија, агенции, дирекции, установи и организации, комисии, правни лица кои вршат јавни овластувања согласно закон и други институции, службен јазик покрај македонскиот јазик и неговото писмо е и јазикот што го зборуваат 20% од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо, на начин определен со овој закон;

Не само од толкувањето на оваа одредба туку и само преку читање на истата јасно произлегува дека употребата на службениот јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните не се однесува само на државните институции и органи, туку и на комисии и други тела што функционираат во нивни рамки, како што е Комисијата за полагање на правосудниот испит. Тоа значи дека и овие комисии имаат обврска да го применуваат овој јазик како службен, во согласност со Законот за употреба на јазиците;

- Членот 2 од Законот за употреба на јазиците утврдува дека во Република Македонија секој граѓанин има право да употреби било кој од службените јазици и нивните писма во сите постапки пред државните институции, додека институциите имаат законска обврска да им

Нë базë тë nenit 68 параграфи 2 тë Kushtetutës тë Republikës сë Maqedonisë сë Veriut dhe нë базë тë nenit 204 параграфит (1) тë Rregullores сë Kuvendit тë Republikës сë Maqedonisë сë Veriut,

Duke u nisur nga:

- Amendamenti V i Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut, i cili garanton të drejtat gjuhësore për bashkësitë që përbëjnë së paku 20% të popullsisë;

- Neni 1 paragrafi 3 i Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve, sipas të cilit në të gjitha organet e qeverisjes shtetërore në Republikën e Maqedonisë, institucionet qëndrore, ndërmarrjet publike, agjencitë, drejtoritë, entet dhe organizatat, komisionet, personat juridikë që kryejnë autorizime publike në pajtim me ligjin dhe institucionet tjera, gjuha zyrtare, krahas gjuhës maqedonase dhe alfabetit të saj, është edhe gjuha që e flasin 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabeti i saj, në mënyrë të përcaktuar me këtë ligj;

Jo vetëm nga interpretimi i kësaj dispozite, por edhe nga vetë leximi i saj, del qartë se përdorimi i gjuhës zyrtare që e flasin së paku 20% e qytetarëve nuk i referohet vetëm institucioneve dhe organeve shtetërore, por edhe komisioneve dhe trupave të tjera që funksionojnë në kuadër të tyre, siç është Komisioni për dhënien e provimit të jurisprudencës. Kjo do të thotë se edhe këto komisione kanë detyrimin ta zbatojnë këtë gjuhë si gjuhë zyrtare, në përputhje me Ligjin për Përdorimin e Gjuhëve;

- Neni 2 i Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve përcakton se në Republikën e Maqedonisë çdo qytetar ka të drejtë të përdorë cilëndo nga gjuhët zyrtare dhe alfabetet e tyre në të gjitha procedurat para institucioneve shtetërore, ndërsa institucionet kanë detyrimin ligjor t'u mundësojnë qytetarëve shfrytëzimin,

овозможат на граѓаните користење, употреба и примена на тие службени јазици и нивните писма во било која постапка како и спроведување на тие постапки на тој службен јазик и писмо. Оттука произлегува обврската на сите државни институции да ги преземат сите потребни дејствија за овозможување на непречено водење на постапките и на службениот јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните;

- Согласно член 6 став 1 од Законот за употреба на јазиците, институциите се обврзани по службена должност да обезбедат употребата, комуникацијата и постапките да се одвиваат на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо доколку лицето, односно учесникот зборува јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија;

- Членот 23 ставовите 4 и 5 од Законот за употреба на јазиците, наметнува законска обврска во рок од една година одредбите на другите закони да се усогласат со одредбите од Законот за употреба на јазиците и во случај на неусогласеност на одредбите на Законот за употреба на јазиците со јазичните одредби на друг закон, органите се должни да ги применуваат одредбите од Законот за употреба на јазиците;

- Правниот принцип *lex specialis derogat legi generali* што подразбира дека во однос на сите јазични одредби, Законот за употреба на јазиците се смета за *lex specialis* и има предност при примена во однос на другите закони.

пëрдоримин dhe zbatimin e këtyre gjuhëve zyrtare dhe alfabetëve të tyre në çdo procedurë, si dhe zhvillimin e këtyre procedurave në atë gjuhë zyrtare dhe alfabetin e saj;

Nga kjo rrjedh detyrimi i të gjitha institucioneve shtetërore që të ndërmarrin të gjitha veprimet e nevojshme për të mundësuar zhvillimin e papenguar të procedurave edhe në gjuhën zyrtare që e flasin së paku 20% e qytetarëve;

- Sipas nenit 6, paragrafi 1 i Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve, institucionet janë të detyruara, sipas detyrës zyrtare, të sigurojnë që përdorimi, komunikimi dhe procedurat të zhvillohen në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe në alfabetin e saj, nëse personi ose pjesëmarrësi flet gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë;

- Neni 23, paragrafët 4 dhe 5 të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve, vendos detyrim ligjor që brenda një viti dispozitat e ligjeve të tjera të harmonizohen me dispozitat e Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve, dhe në rast të mospërputhjes së dispozitave të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve me dispozitat gjuhësore të një ligji tjetër, organet janë të detyruara të zbatojnë dispozitat e Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve;

- Parimi juridik *lex specialis derogat legi generali*, që nënkupton se për të gjitha dispozitat gjuhësore, Ligji për Përdorimin e Gjuhëve konsiderohet *lex specialis* dhe ka përparësi në zbatim në raport me ligjet e tjera.

Собранието на Република Северна Македонија, на _____ 2026, година, донесува:

Kuvendi i Republikës së Maqedonisë së Veriut, më _____ 2026, miraton:

**РЕЗОЛУЦИЈА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА УПОТРЕБА НА ЈАЗИЦИТЕ
ВО ПРАВОСУДНИОТ ИСПИТ**

**REZOLUTË PËR ZBATIMIN E LIGJIT
PËR PËRDORIMIN E GJUHËVE NË
PROVIMIN E JURISPRUDENCËS**

1. Констатира дека, според уставно-правната и законската рамка што е во сила, односно позитивно-правните прописи, постои јасна правна основа и обврска правосудниот испит да се овозможи и на албански јазик.
2. Оценува дека неовозможувањето на полагањето на правосудниот испит и на албански јазик, претставува нецелосна примена односно повреда на Законот за употреба на јазиците како и повреда на начелото на еднаквост пред законот.
3. Потсетува дека правосудниот испит е професионален испит за оценување на правно знаење и не е тест за познавање на македонскиот јазик, додека проверката на познавањето на македонскиот јазик може да се реализира преку посебни механизми за јазична сертификација.
4. Потенцира дека студентите по право кои ги следеле студиите на албански јазик во акредитирани универзитети во Република Северна Македонија не можат да бидат ставени во нееднаква положба во моментот кога го остваруваат правото на пристап до професионалниот испит.
5. Упатува повик до Министерството за правда и Комисијата за правосудниот испит, во согласност со член 1 став 3, член 2, член 6 став 1 и член 23 ставовите 4 и 5 од Законот за употреба на јазиците, без одлагање да обезбедат организирање на

1. Konstaton se, sipas kornizës kushtetuese-ligjore dhe dispozitave ligjore në fuqi, ekziston bazë e qartë ligjore dhe detyrim që provimi i jurisprudencës të mundësohet edhe në gjuhën shqipe.
2. Vlerëson se mosmundësimi i dhënies së provimit të jurisprudencës edhe në gjuhën shqipe përbën zbatim jo të plotë, respektivisht shkelje të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve, si dhe shkelje të parimit të barazisë para ligjit.
3. Rikujton se provimi i jurisprudencës është provim profesional për vlerësimin e njohurive juridike dhe nuk është test për njohurinë e gjuhës maqedonase, ndërsa verifikimi i njohurive të gjuhës maqedonase mund të realizohet përmes mekanizmave të veçantë për certifikim gjuhësor.
4. Thekson se studentët e drejtësisë që kanë ndjekur studimet në gjuhën shqipe në universitete të akredituara në Republikën e Maqedonisë së Veriut nuk mund të vendosen në një pozitë të pabarabartë në momentin kur ushtrojnë të drejtën për qasje në provimin profesional.
5. I bën thirrje Ministrisë së Drejtësisë dhe Komisionit për Provimin e Jurisprudencës që, në përputhje me nenin 1 paragrafi 3, nenin 2, nenin 6 paragrafi 1 dhe nenin 23 paragrafët 4 dhe 5 të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve, të sigurojnë pa vonesë organizimin e provimit të jurisprudencës edhe në gjuhën shqipe.

- правосудниот испит и на албански јазик.
6. Бара од Владата на Република Северна Македонија да обезбеди целосно и доследно спроведување на Законот за употреба на јазиците во сите органи и институции што вршат јавни овластувања.
 7. Упатува повик до сите политички и институционални актери да придонесат кон еднаква примена на јазичните права, во духот на владеењето на правото и европските стандарди.
 8. Оваа Резолуција ќе биде објавена во „Службен весник на Република Северна Македонија“.
6. Kërkon nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut që të sigurojë zbatim të plotë dhe konsekuent të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve në të gjitha organet dhe institucionet që ushtrojnë autorizime publike.
 7. U bën thirrje të gjithë aktorëve politikë dhe institucionalë që të kontribuojnë në zbatimin e barabartë të të drejtave gjuhësore, në frymën e shtetit të së drejtës dhe të standardeve evropiane.
 8. Kjo Rezolutë do të publikohet në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА
Број 08-____ / 2026

KUVENDI I REPUBLIKËS SË
MAQEDONISË SË VERIUT
Numër 08-____ / 2026

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА
СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

KRYETAR I
KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË
MAQEDONISË SË VERIUT

Образложение

Со оваа Резолуција, Собранието констатира постоење на јасна уставна и законска основа за спроведување на правосудниот испит и на албански јазик, во согласност со Законот за употреба на јазиците. Резолуцијата има за цел да обезбеди доследно спроведување на член 1 став 3, член 2, член 6 став 1 и член 23 ставовите 4 и 5 од овој закон, како и да гарантира суштинска еднаквост за студентите по право кои ги следеле студиите на албански јазик. Неспроведувањето на овие одредби создава неоправдана пречка во професионалниот пристап и ги нарушува принципите на владеење на правото, еднаквоста и правната сигурност.

Arsyetim

Me këtë Rezolutë, Kuvendi konstaton ekzistimin e bazës së qartë kushtetuese dhe ligjore për zhvillimin e provimit të jurisprudencës edhe në gjuhën shqipe, në përputhje me Ligjin për Përdorimin e Gjuhëve. Rezoluta synon të sigurojë zbatim konsequent të nenit 1 paragrafi 3, nenit 2, nenit 6 paragrafi 1 dhe nenit 23 paragrafët 4 dhe 5 të këtij ligji, si dhe të garantojë barazi substanciale për studentët e drejtësisë që kanë ndjekur studimet në gjuhën shqipe.

Moszbatimi i këtyre dispozitave krijon pengesë të pajustificuar në qasjen profesionale dhe cenon parimet e shtetit të së drejtës, barazisë dhe sigurisë juridike.